

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE ZWOLLE

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
5.1.2.e
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Prinses Beatrixlaan 2
Den Haag
Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

5.1.2.e

Datum 24 januari 2025
Betreft Advies aanvraag flora- en fauna-activiteit

Onze referentie
9994062601587

Kenmerk
OWFF/2024/030.toek

Relatienummer
203596995

Bijlagen
4

Geachte 5.1.2.e

Op 26 juni 2024 heeft ONE-Dyas B.V. bij u een meervoudige aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning voor meerdere activiteiten, waaronder een flora- en fauna-activiteit. U heeft ons op 7 augustus 2024 om advies gevraagd, voor zover de aanvraag betrekking heeft op flora- en fauna-activiteiten. Ik heb de aanvraag van ONE-Dyas B.V. met de aanvullingen van 31 oktober 2024 beoordeeld. In deze brief leest u mijn advies en wat dit voor u betekent.

Inhoud aanvraag

ONE-Dyas B.V. heeft een aanvraag gedaan voor het project 'F06-IJssel MER'. Het project betreft het plaatsen van het productieplatform F06-A in de Noordzee, om vanaf dit platform putten te boren naar het F6-IJssel gas- en olieveld. Het aardgas en de ruwe olie uit het F06-IJssel veld zal worden geproduceerd vanaf het F06-A-platform. Het F6-IJssel gas- en olieveld ligt in blok F06 op het Nederlandse deel van het continentaal plat (NCP), circa 210 kilometer noordelijk van Den Helder en op circa 15 kilometer van de Duitse zeegrens. De locatie ligt niet in de buurt van Natura 2000-gebieden. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn de Doggersbank op circa 60 kilometer afstand en het Friese Front op circa 70 kilometer afstand.

De werkzaamheden bestaan uit de volgende onderdelen:

- Het plaatsen van het productieplatform F06-A en de aanleg van een pijpleiding en kabel
- Boren van 4 productieputten (eventuele uitbreiding naar 6 putten met behulp van 2 side track boringen)
- Boren van maximaal 2 injectieputten
- Boren van 3 exploratieputten naar west, zuid en oost
- Aardolie- en aardgasproductie, inclusief onderhoudsactiviteiten
- Transport van goederen en personen

In het totaal zullen de aanlegwerkzaamheden 16 maanden duren. Aangenomen wordt dat er niet continu werkzaamheden uitgevoerd zullen worden tijdens deze 16 maanden. Het boren van de putten duurt 12 maanden.

In relatie tot de vergunningsaanvraag voor een flora- en fauna-activiteit is met name het heien van 4 fundatiepalen voor het F06-A platform (één paal per dag) en na installatie van het platform het heien van negen conductors (één conductor per dag) van belang, vanwege verstoring en mogelijk gehoorschade door onderwatergeluid. Daarnaast kan verstoring door continu onderwatergeluid (scheepvaart, boren putten) optreden.

ONE-Dyas B.V. vraagt een omgevingsvergunning aan voor een flora- en fauna-activiteit zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub b van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor exemplaren van de bruinvis (*Phocoena phocoena*).

Advies

Ik adviseer u dat aan ONE-DYAS B.V. een omgevingsvergunning kan worden verleend, mits de hieronder genoemde vergunningvoorschriften aan de omgevingsvergunning worden gekoppeld. Deze omgevingsvergunning geldt voor een flora- en fauna-activiteit zoals bedoeld in artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van de bruinvis. Ik adviseer verder dat de omgevingsvergunning enkel verleend wordt voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2030.

In bijlage 1 licht ik mijn advies toe.

Mijn advies luidt dat de omgevingsvergunning alleen verleend kan worden als de volgende voorschriften aan de vergunning worden verbonden:

Algemene voorschriften

- a. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de bruinvis en alleen voor het opzettelijk verstoren van de bruinvis.
- b. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die volgens de aanvraag worden uitgevoerd. Dit geldt niet als dit anders in deze omgevingsvergunning staat.
- c. Het gebied waarvoor deze omgevingsvergunning geldt, is het plangebied voor de realisatie van het project 'F06-IJssel MER'. Het plangebied ligt in blok F06 op het Nederlandse deel van het continentaal plat (NCP) op circa 210 kilometer noordelijk van Den Helder en op circa 15 kilometer van de Duitse zeegrens. Dit is weergegeven in figuur 1.1 en 2.1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Projectplan soortenbescherming Omgevingswet: Winning van aardolie en aardgas, F06-IJssel Noordzee" van 25 juni 2024 (bijlage 2 bij dit besluit).
- d. De omgevingsvergunninghouder neemt meteen contact op met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project (voorzien wordt dat) zich een andere ecologische situatie voordoet dan degene waar onder genoemde specifieke voorschriften aan refereren of andere handelingen dan bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- e. Deze omgevingsvergunning kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers, of partijen die

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
24 januari 2024

Onze referentie
9994062601587

Kenmerk
OWFF/2024/030.toek

in opdracht van de omgevingsvergunninghouder werken. De omgevingsvergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de goede naleving van deze omgevingsvergunning.

- f. De omgevingsvergunninghouder stelt voor de start van de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol op, waarin alle voorschriften staan. De omgevingsvergunninghouder informeert alle betrokken partijen over het werkprotocol, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden ligt er een afschrift van deze omgevingsvergunning, de bijbehorende brief en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden. Deze worden op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De vergunninghouder vult het bijgevoegde meldingsformulier volledig in en stuurt deze samen met het ecologisch werkprotocol naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Hij of zij doet dit zodra de startdatum van de werkzaamheden bekend is, maar minimaal 7 dagen voor de start.

Specifieke voorschriften

- i. De vergunninghouder voert de maatregelen uit zoals beschreven in hoofdstuk 2.3 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Projectplan soortenbescherming Omgevingswet: Winning van aardolie en aardgas, F06-IJssel Noordzee" van 25 juni 2024 (bijlage 3 bij dit besluit) en de aanvullingen van 31 oktober 2024 (bijlage 4 bij dit besluit). Hierbij houdt de vergunninghouder zich aan onderstaande voorschriften.
- j. Zodra schepen van het project in het noordelijke deel van het plangebied (boven de 54,5° NB) buiten de scheepvaartroutes varen, dienen zij hun snelheid te verminderen tot 10 knopen.
- k. Het heigeluid dient niet harder te zijn dan SELss 164 dB re 1µPa2s op 750 meter vanaf de heilocatie van de platforms en de conductorputten.
- l. De Acoustic Deterrent Device (hierna: ADD) dient een half uur voor het begin van de werkzaamheden, evenals gedurende de eerste vijf minuten van de werkzaamheden aan te staan.
- m. Deze procedure wordt herhaald indien de werkzaamheden gedurende een uur of langer onderbroken zijn.
- n. Er dient een gesimuleerde 'soft start' uitgevoerd te worden bij het heien, waarbij met toenemende energie geluidsimpulsen worden uitgezonden. De soft start zal na de ADD plaatsvinden en zal uitgevoerd worden voor 25 minuten.
- o. Voorafgaand aan de werkzaamheden zal de aanvrager een ecologisch werkprotocol indienen bij het bevoegd gezag, waarin is aangegeven welke ADD wordt gebruikt, inclusief onderbouwing van de gekozen ADD.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
24 januari 2024

Onze referentie
9994062601587

Kenmerk
OWFF/2024/030.toek

Datum
24 januari 2024

Onze referentie
9994062601587

Kenmerk
OWFF/2024/030.toek

Overige voorschriften

- p. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend. Deze deskundige legt de ecologische begeleiding vast in een logboek.
- q. Wanneer blijkt dat deze in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden uit te voeren, dan doet de vergunninghouder een verzoek tot verlenging van deze omgevingsvergunning. Doe dit minimaal 8 weken voor het einde van deze termijn. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
- r. Deze omgevingsvergunning kan worden ingetrokken, wanneer blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
- s. De vergunning loopt van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2030.

Meer informatie

Heeft u vragen? Kijk dan op www.rvo.nl/voorwaarden-flora-en-fauna-activiteit voor meer informatie. Chat met ons op www.rvo.nl/contact. Of bel ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw adviesaanvraag is bij ons bekend onder referentienummer 9994062601587. Gebruik dit nummer als u contact met ons heeft.

Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
namens deze:

5.1.2.e

Teammanager Soortenbescherming Ruimtelijke Ingrepen Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

¹ Een ecologische deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis. De ecologische deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek te kunnen doen. Hij of zij: (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van beschermde soorten; heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeksmethoden; kan ecologische werkprotocollen uitwerken; kan specifieke maatregelen begeleiden.

Bijlage 1: Overwegingen Omgevingswet

Instandhouding van de bruinvis

Artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal

De bruinvis is de meest algemene en de kleinste walvisachtige op het Nederlands Continentaal Plat (NCP) en komt dan ook voor in (de omgeving van) het plangebied. Tijdens een grootschalig internationaal onderzoek in 2022 is de bruinvis circa 409.000 keer waargenomen in de Noordzee. De populatie bruinvissen op het Nederlands Continentaal Plat (NCP) wordt geschat op 62.771 dieren.

Door de werkzaamheden kan de bruinvis tot op grote afstand verstoord worden door geluidsverstoring. Verstoringen als gevolg van de emissie van geluid kunnen zowel boven als onder water optreden. Emissie van geluid boven water vindt met name plaats tijdens het boren, het heien (fundatiepalen van het productieplatform en conductors) en het laagvliegen bij landen en opstijgen van helikopters nabij het productieplatform en de mobiele boorinstallatie. Emissie van geluid onder water betreft met name het heien van de fundatiepalen van het F06-A platform en conductors. Het boorgeluid en het operationele geluid vanuit het platform ligt buiten het gehoorbereik van de bruinvis. Er wordt van uitgegaan dat bruinvissen geen last hebben van het boorgeluid en het productiegeluid.

De geluidsverstoring van het heien van de fundatiepalen en conductors kan gehoorschade en paniekreacties bij de bruinvis veroorzaken, en door het harde geluid kan de bruinvis het gebied tijdelijk verlaten of vermijden.

Daarnaast is er tijdens de aanlegperiode additionele scheepvaartactiviteit. Hierdoor kunnen bruinvissen verstoord worden, vooral omdat de locatie een redelijk stille locatie op de Noordzee is, met weinig scheepvaart. De MER geeft aan dat uit diverse onderzoeken blijkt dat bruinvissen schepen al op grote afstand kunnen waarnemen (600 meter voor vissersboten tot 15 kilometer voor snelle veerboten) en dat op kleinere afstand hinder ontstaat of dat ze vluchtgedrag vertonen. Het is aannemelijk dat bruinvissen het verstoorde gebied tijdens de aanlegperiode zullen mijden.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de bruinvis tot een minimum te beperken stelt ONE-Dyas B.V. maatregelen voor. Deze beschrijft ONE-Dyas B.V. hoofdstuk 2.3 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Projectplan soortenbescherming Omgevingswet: Winning van aardolie en aardgas, F06-IJssel Noordzee" van 25 juni 2024 en in de aanvullingen van 31 oktober 2024.

ONE-Dyas B.V. stelt voor om de heiwerkzaamheden te starten met een soft start procedure, waardoor de geluidsbelasting van de eerste heiklappen laag is en eventueel in het plangebied voorkomende dieren onbeschadigd kunnen weggelopen. Hierdoor wordt voorkomen dat bij de werkzaamheden permanente gehoorschade (PTS: "Permanent Threshold Shift") optreedt op de aanwezige bruinvissen. Om er zeker van te zijn dat de dieren uit het gebied verdwenen zijn voordat de heiwerkzaamheden worden gestart, zal op de volgende wijze worden gewerkt:

- Minimaal een half uur voordat met heiwerkzaamheden wordt begonnen, worden op relevante frequenties afgestemde Acoustic Deterrent Devices

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

24 januari 2024

Onze referentie

9994062601587

Kenmerk

OWFF/2024/030.toek

(ADD's) in werking gesteld. De te gebruiken ADD's hebben een effectief bereik van minimaal 500 meter.

- De heiwerkzaamheden worden gestart met een lage intensiteit die langzaam wordt opgevoerd tot reguliere sterkte (zogenaamde 'soft start' of 'ramp up') conform de aangegeven werkwijze. Dit geldt ook voor de eventuele herstart van de heiwerkzaamheden na een onderbreking.
- Na een onderbreking van de heiwerkzaamheden wordt steeds weer begonnen met een soft start.

De maatregelen die ONE-Dyas B.V. voorstelt zijn in grote lijnen voldoende. Gedurende het project is er sprake van scheepvaartverkeer bij de aanleg en scheepvaartverkeer tijdens het onderhoud. Gezien de ligging van het plangebied in een qua scheepvaart stiller gedeelte van de Noordzee, zal verstoring van de bruinvis door activiteiten en scheepvaart sneller optreden. Verlaging van de vaarsnelheid zorgt voor vermindering van het geproduceerde onderwatergeluid. Wanneer schepen in het noordelijke deel van het plangebied (boven 54,5° NB) buiten de scheepvaartroutes varen, dienen zij hun snelheid te verminderen tot 10 knopen. Ter aanscherping hierop dient voorschrift k. in de omgevingsvergunning te worden opgenomen.

Blootstelling aan impulsief onderwatergeluid kan leiden tot tijdelijke (TTS: "Temporary Threshold Shift") of permanente (PTS) gehoordrempelverhoging bij zeedieren. PTS dient absoluut voorkomen te worden. De werkzaamheden mogen niet leiden tot permanente schade aan de bruinvis. Fysieke gehoorschade zoals PTS en TTS worden niet verwacht omdat de dieren op tijd kunnen wegzwemmen door het inzetten van een soft start en ADD bij het heien. Ter aanscherping hierop dienen de aanvullende voorschriften l. tot en met p. in de omgevingsvergunning te worden opgenomen.

Indien alle bovengenoemde maatregelen in acht worden genomen en de aanvullende voorschriften aan de omgevingsvergunning worden verbonden, wordt zo veel mogelijk voorkomen dat de bruinvis verstoord wordt. Om de verstoring te beperken, wordt er aan het begin van elke hei-dag gebruik gemaakt van een ADD. Dit wordt gebruikt om eventueel aanwezige dieren in het plangebied in een rustig tempo op veilige afstand te brengen. Omdat deze ADD zal worden toegepast en daarmee de dieren opzettelijk worden verstoord, is hierdoor alsnog sprake van een overtreding van artikel 11.46, lid 1, sub b van het Bal ten aanzien van de bruinvis. Om deze reden wordt geadviseerd om een omgevingsvergunning te verlenen.

Staat van instandhouding van de bruinvis

De bruinvis is de meest algemene en de kleinste walvisachtige op het NCP. Sinds halverwege de jaren '90 van de vorige eeuw neemt het aantal waarnemingen van de bruinvis in de Nederlandse kustwateren exponentieel toe. Dit lijkt eerder veroorzaakt te worden door een meer zuidelijke verspreiding van de bruinvis in de Noordzee dan een forse toename van de populatie. De bruinvis komt hierbij in alle delen van het NCP voor. In de Zuidelijke bocht was de soort eerder schaars, maar recentere tellingen voor de kust van Noord-Holland laten hoge dichtheden zien, vooral in de winter en het voorjaar. Wat de exacte oorzaak hiervan is, is tot dusverre nog onduidelijk. Mogelijk spelen veranderingen in het voedselaanbod hierbij een rol. Op basis van onder andere vliegtuigtellingen worden de dichtheden geschat

voor verschillende perioden en gebieden. De dichtheden variëren (bij het onderzoek van 2020) tussen 0,46 en 0,71 dieren per vierkante kilometer. Volgens recente schattingen zwemmen zo'n 300.000 bruinvissen in de Noordzee. Uit een grootschalig internationaal onderzoek, genaamd SCANS-IV, zijn ruim 1,4 miljoen walvissen, dolfijnen en bruinvissen geteld verspreid over de Europese Atlantische Oceaan. De tellingen vonden plaats in de zomer van 2022 met een schip en acht vliegtuigen. Hierbij was de bruinvis de meest algemene soort in de Noordzee en werden over het gehele onderzoeksgebied circa 409.000 exemplaren waargenomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
24 januari 2024

Onze referentie
9994062601587

Kenmerk
OWFF/2024/030.toek

Een deel van de populatie van de bruinvis in de Noordzee wordt beïnvloed door de (hei)werkzaamheden. Voor de verstoring door de fundatiepalen is uitgegaan van een maximale hamerenergie van 3000 kJ en voor de conductors van 90 kJ. Op een afstand van 750 meter ligt het berekende geluidniveau tussen 160 en 171 dB (SELs re 1µPa2s). Voor bruinvissen resulteert dit in een verstoringsoppervlakte van maximaal 4100 km² en 500 km² voor respectievelijk fundatiepalen en conductors, resulterend in respectievelijk in 3705 en 405 verstoorde dieren per heidag.

De berekening voor het aantal bruinvisverstoringdagen is dan als volgt:

- 9 conductors x 1 dag x 405 = 3.645 bruinvisverstoringdagen
- 4 fundatiepalen x 1 dag x 3.705 = 14.820 bruinvisverstoringdagen

In totaal zijn dit 18.465 bruinvisverstoringdagen. Op populatieniveau zal dit een populatiereductie van 4 tot 8 dieren als gevolg hebben. Deze populatiereductie kan niet worden toegeschreven aan een directe mortaliteit door het onderwatergeluid van het heien, maar volgt indirect vooral uit een afnemende kans op voortplanting en de overlevingskansen van jonge dieren.

Door de werkzaamheden kan de bruinvis verstoord worden als gevolg van onderwater geluiden en daardoor gebieden verlaten of vermijden. Na beëindiging van de tijdelijke activiteiten met veel emissies van onderwatergeluid kan de bruinvis echter snel terugkeren. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt voorkomen dat exemplaren van de bruinvis tijdelijke of permanente schade ondervinden van de heiwerkzaamheden. Daarnaast is in de omgeving voldoende leefgebied voor de bruinvis aanwezig waar de soort naar kan uitwijken. Hierdoor is de verwachting dan ook dat de bruinvis in de omgeving van het plangebied aanwezig zal blijven.

De staat van instandhouding van de bruinvis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door ONE-Dyas B.V. voorgestelde maatregelen en de geadviseerde overige voorschriften, die aan de omgevingsvergunning verbonden dienen te worden.

Andere bevredigende oplossing

De locatie van het F06-A platform wordt bepaald door de aanwezigheid van aardolie en aardgas in de diepe ondergrond. Het project is daarom locatiespecifiek, er is geen andere locatie mogelijk.

Om de geringe kans op mogelijke effecten bij de bruinvis te beperken, zal de ADD en de zogenaamde 'soft start' methode bij het aanvangen van de heiwerkzaamheden worden toegepast, waarbij de kracht geleidelijk wordt opgevoerd tot maximaal. Voorafgaand aan de heiwerkzaamheden zal de

werkmethode worden doorgesproken en tijdens de heiwerkzaamheden zal toezicht worden gehouden op een correcte uitvoering. Er is gekozen voor een zo laag mogelijke hei-energie waarmee de werkzaamheden, gezien de diameter van de buis/paal en de grondslag ter plaatse, uitgevoerd kunnen worden. In de meeste gevallen zakt de heipaal of conductor onder zijn eigen gewicht reeds een stuk in de bodem. Vervolgens zal verder worden geheid, waarbij het vermogen langzaam wordt opgevoerd.

Gezien de relatief beperkte effecten van de werkzaamheden op de bruinvis is er niet gekozen voor Passive Acoustic Monitoring (PAM) en Marine Mammal Observers (MMOs). Er is verder niet gekozen voor technische effectbeperkende maatregelen bij het heien, zoals een bellenscherm rond een te heien paal of een geluidwerende mantel om de paal. Genoemd wordt dat slechts beperkte wetenschappelijke kwantitatieve gegevens beschikbaar zijn over de effectiviteit van deze geluid reducerende maatregelen. De reductie van het geluidsniveau door een bellenscherm ligt tussen de 10 en 20 dB. Aanvullend wordt opgemerkt dat de genoemde maatregelen de werkduur kunnen verlengen (en daarmee deels ook de verstoringduur) doordat er tijd nodig is voor het installeren van de voorzieningen en later weer ontmantelen. Het laatste speelt bijvoorbeeld als de paal of palen voor de fundatie van een platform niet op één dag zouden kunnen worden geheid maar twee dagen nodig zijn. In de onderwatergeluidberekeningen is "worst case" uitgegaan van één dag heien per paal (fundatiepaal of conductor), terwijl in werkelijkheid deze acties naar verwachting korter duren (meer conductors op één dag).

Hierbij is ook van belang dat voor het installeren van het bellenscherm en het genereren van de bellen een aantal diesel gestookte compressoren nodig is, dit is nadelig voor het milieu.

De werkzaamheden dienen het gehele jaar te kunnen plaatsvinden door de beperkte beschikbaarheid van boorplatforms en hijs- en installatieschepen die soms enkele jaren van tevoren contractueel moeten worden vastgelegd. Daarnaast is voor de meest efficiënte uitvoering van offshore operaties de lente- en zomerperiode de periode waarbij de minste vertraging optreedt ten gevolge van slechte weersomstandigheden op zee. Er is er daarom voor gekozen geen onderscheid te maken in perioden van uitvoering, aangezien de bruinvis een mobiele soort is met een groot foerageergebied en de dieren het verstoringgebied tijdig en tijdelijk kunnen verlaten als ze hinder ondervinden.

Door de gekozen inrichting en werkwijze wordt schade aan de bruinvis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

ONE-Dyas B.V. heeft een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aangevraagd op grond van het belang zoals genoemd in artikel 8.74k, lid 1, sub b van het Besluit kwaliteit leefomgeving 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
24 januari 2024

Onze referentie
9994062601587

Kenmerk
OWFF/2024/030.toek

Aardgas is voor zowel Nederland als Europa een belangrijke brand- en grondstof en is van groot belang voor onze samenleving en economie. Lokale productie draagt bij aan de economie, in de vorm van werkgelegenheid en inkomsten. Ook draagt dit bij aan de energie-onafhankelijkheid. Zolang er nog vraag is zorgt lokale productie voor een lagere ecologische voetafdruk ten opzichte van import uit landen als Qatar, Rusland of de VS.

De Nederlandse overheid streeft ernaar om de binnenlandse gasproductie uit de kleine velden de komende jaren zoveel mogelijk op peil te houden, mits veilig en verantwoord. Het erkent de belangrijke rol van aardgas in de energietransitie en de voordelen van binnenlandse productie ten opzichte van import. In het Programma Noordzee 2022-2027 (onderdeel van het Nationaal Water Programma 2022-2027) is in lijn hiermee als randvoorwaarde vermeld dat het potentieel aan gas- en olievoorraden inclusief de 'kleine velden' zoveel mogelijk wordt benut.

Ook olie is een essentieel product voor de Nederlandse en Noord-Europese economie. Het wordt gebruikt als brandstof en als basis voor veel chemische producten zoals plastics, asfalt, kleding, medische artikelen of cosmetica. Diesel is vooral belangrijk voor sectoren zoals defensie, zeevaart, luchtvaart, landbouw en (vracht)vervoer, die ook veel supermarkten, ziekenhuizen en andere instellingen bevoorraden. Ook hulpdiensten en het leger rijden meestal op diesel. Een verstoring in de olieaanvoer kan daarom grote gevolgen hebben voor de economie.

Op 3 februari 2023 bood minister Jetten (Klimaat en Energie) de Tweede Kamer het Landelijk Crisisplan Olie (LCP-O) aan. Het LCP-O is een algemeen crisisplan, dat de komende jaren geschikt moet zijn voor allerlei mogelijke crises op het gebied van olie en/of olieproducten. Het LCP-O benadrukt het belang van olie voor de Nederlandse economie en de noodzaak om voorbereid te zijn op crisissituaties, gezien de geopolitieke factoren die de olievoorziening kunnen beïnvloeden. Geopolitieke factoren spelen een grote rol als het gaat om de beschikbaarheid en de aanvoer van olie. Spanningen die ontstaan door onrust in bepaalde gebieden van de wereld beïnvloeden de internationale markt en zijn niet altijd door Nederland te controleren. Die grote afhankelijkheid van Nederland dwingt ons dan ook goed voorbereid te zijn op eventuele crisissituaties. Schaarste of tekorten van olie en olieproducten kunnen maatschappelijke onrust en ontwrichting tot gevolg hebben.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de bruinvis, die door de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

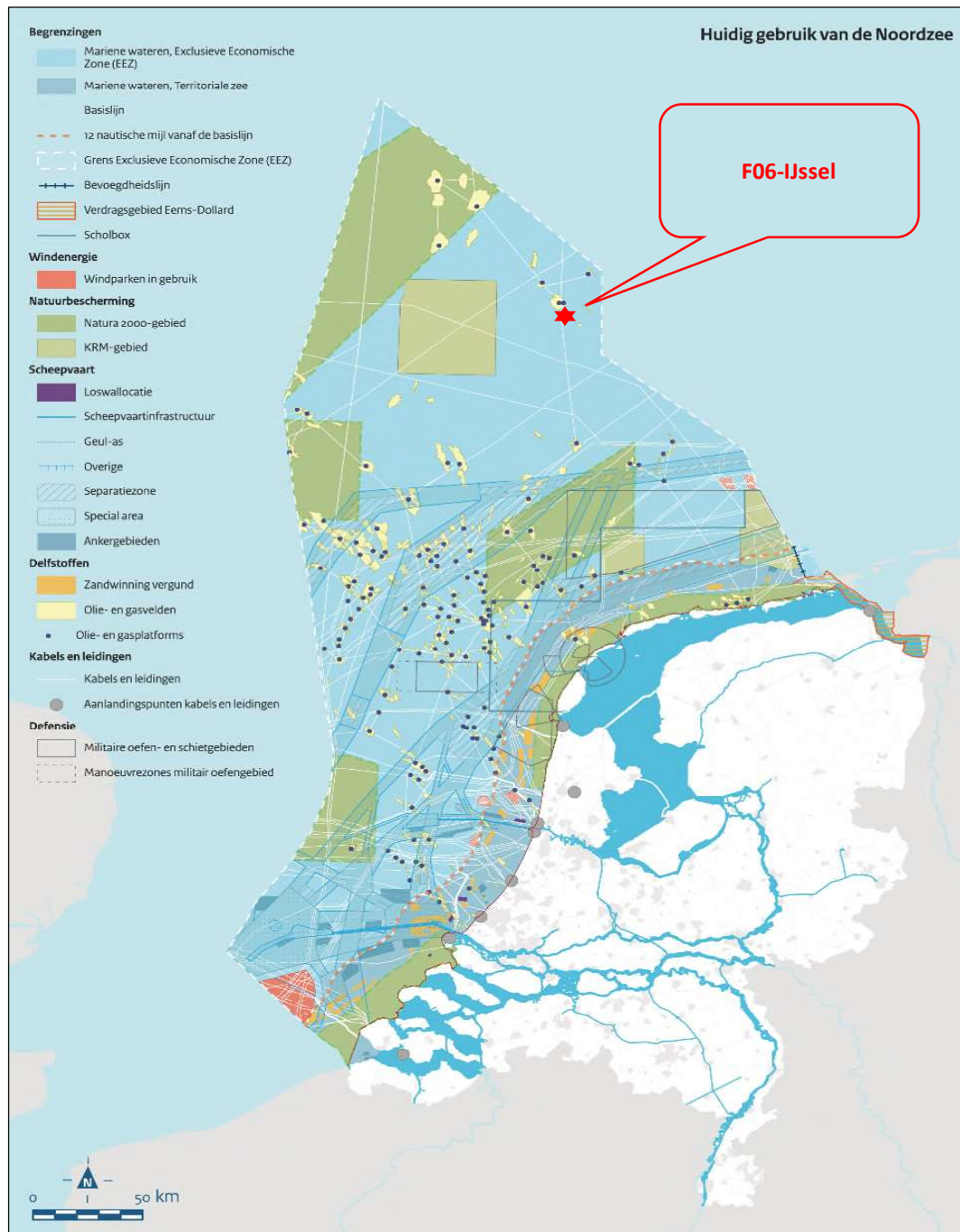
Gesignaleerde soorten

Ik wil u en ONE-Dyas B.V. erop wijzen dat in de bij de aanvraag gevoegde natuurtoets melding wordt gemaakt van de (mogelijke) aanwezigheid van de zeekoet in of in de nabije omgeving van het plangebied. ONE-Dyas B.V. heeft er echter voor gekozen om voor deze soort geen vergunning aan te vragen. Advies is om ONE-Dyas B.V. er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer ONE-Dyas B.V. bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen ten aanzien van de zeekoet dreigt te overtreden, zij de werkzaamheden dient stil te leggen en alsnog vergunning voor deze soort dient aan te vragen.

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

ONE-Dyas B.V. (ONE-Dyas) heeft het voornemen om samen met Dana Petroleum Netherlands B.V. (Dana) en EBN B.V. (EBN) het F06-IJssel olie- en gasveld te ontwikkelen. Dit veld ligt in blok F06 op het Nederlandse deel van het continentaal plat (NCP; zie figuur 1.1) op circa 210 km noordelijk van Den Helder en op circa 15 km van de Duitse zeegrens (zie figuur 1.1).

Figuur 1.1: Indicatieve situering olie- en gasveld F06-IJssel (toegevoegde rode ster op kaart 1 van het Programma Noordzee 2022-2027: Huidig gebruik van de Noordzee).

2. Voorgenomen activiteiten

2.1 Plangebied

Het project betreft de ontwikkeling van het F06-IJssel aardolie- en aardgasveld op het Nederlandse deel van het Continentaal Plat (NCP). Het gebied ligt circa 210 km noordelijk van Den Helder en op circa 15 km van de Duitse zeegrens (zie figuur 1.1 in de Inleiding en figuur 2.1 hieronder). De locatie ligt niet in de buurt van Natura 2000-gebieden. De afstand tot de Doggersbank bedraagt circa 60 km en de afstand tot het Friese Front circa 70 km.

De waterdiepte ter plaatse bedraagt circa 44 m.

Figuur 2.1: Situering beoogde locatie F06-A (rode ster) en tracé (circa 17 km lang) naar/van bestaand productieplatform F2-A Hanze. De ondergrond betreft de kaart van figuur 1.1 in de Inleiding. Voor de legenda wordt daarnaar verwezen.

2.3 Toegepaste standaardmaatregelen in relatie met effecten op bruinvissen

Om de kans op negatieve effecten op bruinvissen zoveel mogelijk te minimaliseren, neemt ONE-Dyas standaard de volgende mitigerende maatregelen:

- De heiwerkzaamheden zullen starten met een *soft start* procedure, waardoor de geluidsbelasting van de eerste heiklappen laag is en eventueel in het plangebied voorkomende dieren onbeschadigd kunnen weggkomen. Voorkomen dient te worden dat bij de werkzaamheden permanente schade (PTS: “Permanent Threshold Shift”; permanente wijziging van de gehoordrempel) optreedt op de aanwezige bruinvissen. Om er zeker van te zijn dat de dieren uit het gebied verdwenen zijn voordat de heiwerkzaamheden worden gestart, zal op de navolgende wijze worden gewerkt:
 - Minimaal een half uur voordat met heiwerkzaamheden wordt begonnen, worden op relevante frequenties afgestemde Acoustic Deterrent Devices (ADD's) in werking gesteld. De te gebruiken ADD's hebben een effectief bereik van minimaal 500 m. De ADD's worden uitgeschakeld als het heien voor een periode van meer dan vier uur wordt stilgelegd, alsmede aan het einde van de werkdag.
 - De heiwerkzaamheden worden gestart met een lage intensiteit die langzaam wordt opgevoerd tot reguliere sterkte (zogenaamde 'soft start' of 'ramp up') conform de aangegeven werkwijze. Dit geldt ook voor de eventuele herstart van de heiwerkzaamheden na een onderbreking.
 - Na een onderbreking van de heiwerkzaamheden wordt steeds weer begonnen met een soft start.

2 Vragen RVO ten aanzien van de Flora- en fauna-activiteit

2.1 In het projectplan geeft u aan dat de planning van de werkzaamheden is om het hele jaar door werken, dus ook in de meest kwetsbare periode van de bruinvis (juni t/m augustus). Kunt u aangeven waarom het niet mogelijk is om met de kwetsbare periode van de bruinvis rekening te houden en buiten deze periode te werken?

Antwoord:

In de F06-IJssel Natuurtoets wordt geconcludeerd dat in de omgeving aanwezige bruinvis, grijze zeehond en gewone zeehond het verstoringgebied tijdig en tijdelijk kunnen verlaten als ze hinder ondervinden. Het zijn alle mobiele soorten met een groot foerageergebied. Gezien hun grote mobiliteit en lage dichtheden waarin deze soorten aanwezig zijn, leidt dit niet tot voedselconcurrentie en heeft dit geen invloed op de overleving- of reproductiesucces van de soorten. Bovendien kunnen de soorten na beëindiging van de werkzaamheden weer terugkeren (H8 Natuurtoets). Op basis hiervan is er geen onderscheid gemaakt in kwetsbare en minder kwetsbare periodes. Aanvullend kan in dit kader het beheerplan van de Doggersbank worden genoemd. De bruinvis is één van de aangewezen soorten voor de Doggersbank. In het beheerplan wordt gewezen op kennisleemten ten aanzien van cumulatie van effecten in relatie met verschillende vormen van onderwatergeluid (vooral impulsgeluid als bij heien, sonar en opruimen explosieven) op zeezoogdieren. Daarom is dit onderzocht in de Natuurtoets (berekening populatiereductie). Verder wordt in het beheerplan bij voorwaarden voor explosieven opruimen (paragraaf 5.6.2.3) aangegeven dat rekening dient te worden gehouden met onder andere seizoensdichtheid van zeezoogdieren: hogere dichtheden in het voorjaar en een geboortepiek in mei/juni. Aangezien de F06 activiteiten worden uitgevoerd op 60 km afstand van de Doggersbank en het F06 gebied bovendien niet bekend staat als een gebied met extra waarden (hogere dichtheden dan elders), er dus ten aanzien van externe werking geen specifieke extra aandacht nodig is, de dieren zoals genoemd mobiel zijn, is er niet voor gekozen om een onderscheid te maken in perioden van uitvoering. Daarnaast is voor de meest efficiënte uitvoering van offshore operaties de lente- en zomerperiode de periode waarbij de minste vertraging optreedt ten gevolge van slechte weersomstandigheden op zee. Tot slot is het wenselijk om operaties het gehele jaar te kunnen laten plaatsvinden door de beperkte beschikbaarheid van boorplatforms en hijs- en installatieschepen die soms enkele jaren van tevoren contractueel moeten worden vastgelegd.

2.2 In de alternatievenafweging benoemt u de opties Passive Acoustic Monitoring (PAM) en Marine Mammal Observers (MMOs). Deze methodes hebben naast een aantal benoemde nadelen, ook grote voordelen voor walvisachtigen. Kunt u toelichten waarop u de afweging heeft gemaakt deze methodes niet aan de te treffen maatregelen toe te voegen?

Antwoord:

Het niet toepassen van PAM en MMO sluit aan op het antwoord van vraag 2.1 hiervoor. Gezien de relatief beperkte effecten van de werkzaamheden (conclusies F06-IJssel Natuurtoets) is hier niet voor gekozen.

2.13 Productiewater wordt teruggebracht in de diepe ondergrond, ook nog onduidelijk wat hiervan de effecten zijn op beschermde soorten.

Antwoord:

Vanwege het terugbrengen (injectie) van het productiewater in het reservoir/diepe ondergrond is er in het kader van de voorgenomen activiteit geen contact tussen dit productiewater en beschermde soorten en zijn er daarom ook geen effecten op beschermde soorten.

2.14 U geeft aan dat het heigeluid tot 171 dB kan komen. Kunt u aangeven waarom u ervoor kiest hier geen mitigerende maatregelen voor te nemen om dit geluid naar beneden te brengen?

Antwoord:

In het MER (paragraaf 5.11: Alternatieven, varianten en effectbeperkende maatregelen) wordt ingegaan op technische effectbeperkende maatregelen bij het heien. In deze paragraaf is ook de gemaakte keuze onderbouwd. Zie tevens de antwoorden onder 2.1 en 2.2 hierboven.

2.15 De doorwerking van effecten van de werkzaamheden op het voedselweb is niet beschreven (zie toegevoegde publicatie Chen et al 2024). Zou u deze nog kunnen toevoegen?

Antwoord:

In het MER wordt op het voedselweb ingegaan in paragraaf 4.3.2. Daar is ook genoemd dat eventuele effecten op het microbiële voedselweb rechtstreeks doorwerken op de bovenliggende niveaus van het voedselweb. Bij de effectbeschrijving in hoofdstuk 8 van het MER betreft dit met name plankton en bodemdieren. Daarom zijn eventuele effecten op het microbiële voedselweb niet afzonderlijk beschouwd.

De door u toegevoegde publicatie van Chen et al van 2024 betreft een onderzoek/inventarisatie van in het Verenigd Koninkrijk uitgevoerde onderzoeken in de periode 1975-2015. De in die periode ontstane verontreinigingen (onderzocht zijn koolwaterstoffen en zware metalen) en de effecten daardoor op het (zee)bodemleven kunnen niet vergeleken worden met de voor F06 activiteiten die conform de stand der techniek en uiteraard in overeenstemming met de actuele wet- en regelgeving zullen worden uitgevoerd.

2.16 In het projectplan worden nog oude voorschriften voor het gebruik van de ADD beschreven. In de nieuwe kavelbesluiten (bijvoorbeeld IJmuiden Ver beta) staat een nieuw voorschrift “de vergunninghouder maakt gebruik van een of meer op de relevante frequenties afgesteld(e) akoestisch(e) afschrikmiddel(en) gedurende een half uur voor het begin van de werkzaamheden, alsmede gedurende de eerste vijf minuten van de werkzaamheden. Deze procedure wordt herhaald indien de werkzaamheden gedurende een uur of langer onderbroken zijn”. Het verschil is vooral dat de ADD niet meer heel de tijd aanstaat, maar enkel de eerste paar minuten, totdat de activiteit op volle kracht is. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de dieren door de ADD zo ver weg zijn gezwommen dat ze geen permanente gehoordrempelverschuiving meer zullen krijgen, en dat ze daarna door de herrie van de activiteit wegblijven.

Antwoord:

ONE-Dyas zal zich conformeren aan de handelswijze dat de ADD alleen bij de start van heiwerkzaamheden gedurende een half uur vooraf en tijdens de eerste 5 minuten. Hiermee wordt de opzettelijke verstoring tot een minimum beperkt.

Meldingsformulier start werkzaamheden

Vergunning voor een Flora- en fauna-activiteit Omgevingswet

Gegevens

Aanvraagnummer
Project
Vergunningsperiode
Naam vergunninghouder/aanvrager
Adres
Woonplaats

Gegevens werkzaamheden

Contactpersoon uitvoering werkzaamheden
Telefoonnummer (vast)
Telefoonnummer (mobiel)
Locatie(s) werkzaamheden
.....
Datum gereedkomen
compensatiemaatregelen(indien van
toepassing)
Datum start werkzaamheden
Overzicht planning werkzaamheden
.....
.....
.....
.....
.....

***Dit formulier dient zodra de aanvang van de werkzaamheden bekend is
te worden ingediend bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland***

Retouradres

**Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland**
Postbus 19530
2500 CM Den Haag

Of verstuur per Email naar :
omgevingswetnatuur@rvo.nl én
handhavingnatuur@rvo.nl